

Jaarverslag 2024

Wmo Toezicht

Wij maken
samen
gezond
gewoon

Hart voor Brabant

Inhoud

Inleiding	3	Kwaliteitsonderzoek (proactief onderzoek)	11
Werkgebied	3	Signaal gestuurd kwaliteitsonderzoek (Reactief onderzoek)	11
Een melding (calamiteit of geweldsincident), en dan?	3	Screening nieuwe aanbieder (proactief onderzoek)	11
De onderzoeken van de Wmo meldingen 2024	3	Quick scan	11
De onderzoeken van 2024: Kwaliteit	4	Adviezen	12
		Totaaloverzicht Wmo-onderzoeken 2021-2024	12
Calamiteiten en geweldsincidenten	5	Samenwerking in 2024	13
Meldingen	5	Samenvatting en verwachting	14
Calamiteitenonderzoeken	5	Verwachtingen	14
Meldingen afgerond na een vooronderzoek	7	Contact	14
Aantal meldingen en onderzoeken per gemeente	8	Bijlage 1 overzicht gemeenten	15
		Hart voor Brabant:	15
Verbeterpunten en maatregelen uit de zelfonderzoeken	10	Zuidoost- Brabant:	16
Overzicht van verbeterpunten	10	West-Brabant	16
Vervolgonderzoek	10		
Bekendheid Wmo meldplicht	10		
Kwaliteitstoezicht	11		

Inleiding

Onafhankelijk, transparant en deskundig toezicht op de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo), dat is waar GGD Hart voor Brabant voor staat. Met kritisch onderzoek zorgen we voor verbetering van de kwaliteit van de zorg en ondersteuning van de aanbieders. Hiermee kunnen de meest kwetsbare burgers beter beschermd worden.

In dit jaarverslag blikken we terug op de werkzaamheden die het Team Wmo Toezicht voor de gemeenten uitvoerde in 2024.

Werkgebied

Ons werkgebied in 2024 besloeg de gehele provincie Noord-Brabant. Voor alle gemeenten in deze provincie voerden wij het Wmo toezicht op calamiteiten en geweldsincidenten uit. Daarnaast voerden we dit toezicht uit voor twee gemeenten buiten onze provincie (omdat deze gemeenten samenwerken met gemeenten binnen onze provincie, namelijk Zaltbommel en Maasdriel). In totaal zijn het 58 gemeentes (zie bijlage 1 voor overzicht van de gemeenten).

Voor enkele gemeenten binnen de provincie voerden wij (een deel van) het toezicht op de kwaliteit uit.

Voor de leesbaarheid maken we in ons jaarverslag onderscheid naar 3 regio's:

- Hart voor Brabant
- Zuidoost Brabant
- West-Brabant.

Een melding (calamiteit of geweldsincident), en dan?

De GGD voert bij alle meldingen een vooronderzoek uit om in kaart te brengen wat de context is. Mogelijke vervolgstappen zijn:

- Melding wordt afgerond door de toezichthouder.
- Aanbieder voert een zelfonderzoek uit.
- Aanbieder voert een onderzoek uit samen met andere zorgaanbieders.
- Toezichthouder voert onderzoek uit.

De onderzoeken van de Wmo meldingen 2024

Regio	Melding met vooronderzoek	Zelfonderzoek door aanbieder
Hart voor Brabant	55	6
Zuidoost Brabant	13	1
West-Brabant	14	4

De onderzoeken van 2024: Kwaliteit

Gemeente(n)	Type onderzoek	Aantal
Dongmond, De6 en Brabantse Wal gemeenten (West-Brabant)	proactief kwaliteitsonderzoek	29
's-Hertogenbosch	signaal gestuurd kwaliteitsonderzoek	1
Heusden	vervolgonderzoek kwaliteit hulp bij het huishouden	2
Tilburg	signaal gestuurd kwaliteitsonderzoek	1
Valkenswaard	signaal gestuurd kwaliteitsonderzoek op thema	1

Calamiteiten en geweldsincidenten

Meldingen

In 2024 ontving de GGD 82 meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten (hierna: meldingen).

Vanuit aanbieders binnen gemeenten in de **regio Hart voor Brabant** ontving de GGD 55 meldingen (34 meldingen in 2023). Hieruit zijn 6 zelfonderzoeken gekomen (7 in 2023). Hoewel we 21 meldingen meer ontvingen, bleef het aantal zelfonderzoeken ongeveer gelijk (waarbij 4 meldingen zijn gecombineerd in 1 zelfonderzoek).

Vanuit aanbieders binnen gemeenten in de **regio Zuidoost-Brabant** ontving de GGD 13 meldingen (9 in 2023). Hieruit is 1 zelfonderzoek gekomen (4 in 2023).

Vanuit aanbieders binnen de gemeenten in de **regio West-Brabant** ontving de GGD 14 meldingen. Hieruit zijn 4 zelfonderzoeken gekomen. Uit de gegevens van GGD West-Brabant blijkt dat zij in 2023 10 meldingen ontvingen waaruit 4 zelfonderzoeken kwamen.

Het aantal meldingen is in alle regio's gestegen ten opzichte van 2023. In de regio Hart voor Brabant was de stijging het grootst.

De meldingen zijn verspreid over het jaar binnengekomen. Variërend van 4 tot en met 9 meldingen per maand. Enkel in april ontving de GGD 13 meldingen. De GGD ontving in 2024 vaker meldingen vanuit aanbieders die nog nooit eerder meldden.

Calamiteitenonderzoeken

De GGD onderzocht in 2024 5 calamiteiten die eind 2023 zijn gemeld. Van de 82 meldingen die de GGD in 2024 ontving, werd bij 11 meldingen een (zelf)onderzoek uitgezet. Hiervan zijn 5 onderzoeken in 2024 afgerond. 6 onderzoeken worden in 2025 verder opgepakt door de toezichthouder.

De onderzoeken van 2024: Calamiteiten

Omschrijving	Voorziening	Status onderzoek	(regio) gemeente
Suïcidepogingen	Beschermd wonen	Calamiteitenonderzoek lopend Vervolgonderzoek in 2025	Oss
Overlijden cliënt	Ambulante begeleiding	Calamiteitenonderzoek en vervolgonderzoek afgerond	Breda
Suïcide	Beschermd wonen	Calamiteitenonderzoek en vervolgonderzoek afgerond	Breda
Suïcide	Ambulante begeleiding	Calamiteitenonderzoek afgerond Vervolgonderzoek in 2025	Meerijstad (Meerij)
Overlijden cliënt	Beschermd wonen	Calamiteitenonderzoek afgerond (geen vervolgonderzoek)	Tilburg

Omschrijving	Voorziening	Status onderzoek	(regio) gemeente
Suïcidepoging	Ambulante begeleiding	Calamiteitenonderzoek afgerond (geen vervolgonderzoek)	Maashorst (Oss)
Suïcide	Regievoering gemeente	Calamiteitenonderzoek lopend Vervolgonderzoek in 2025	's-Hertogenbosch
Suïcide	Ambulante begeleiding	Calamiteitenonderzoek lopend Vervolgonderzoek in 2025	Tilburg
Suïcide	Ambulante begeleiding	Calamiteitenonderzoek lopend	Bergen op Zoom (Brabantse Wal)
Suïcidepoging	Ambulante begeleiding	Calamiteitenonderzoek lopend	Gemert-Bakel (Peelgemeenten)
Suïcide	Ambulante begeleiding	Calamiteitenonderzoek lopend	Breda

Meldingen afgerond na een vooronderzoek

Bij 68 meldingen deed de GGD een vooronderzoek waarna de melding werd afgesloten met de volgende redenen:

- Bij 53 meldingen werd in het vooronderzoek vastgesteld dat de calamiteit niet te wijten was aan de kwaliteit van de zorg door de aanbieder of dat een zelfonderzoek geen toegevoegde waarde bood.
- Bij 12 meldingen bleek dat de calamiteit niet viel onder de definitie en daarom niet gemeld had hoeven worden.
- 3 meldingen zijn doorverwezen naar de IGJ omdat de geboden zorg niet onder de Wmo viel.

Deze 53 meldingen betroffen de volgende incidenten/calamiteiten:

Incident/calamiteit	Aantal keer gemeld
Suicide	7
Suicidepoging	14
Overlijden	20
Overige	2
Geweld	6
Grensoverschrijdend gedrag	1
Ernstig schadelijk gevolg	1
Onprofessioneel handelen begeleider	2

Aantal meldingen en onderzoeken per gemeente

Regio Hart voor Brabant

Gemeente (regio)	Aantal meldingen	Aantal zelfonderzoeken
Dongen (Hart van Brabant)	4	0
Goirle (Hart van Brabant)	1	0
Heusden (Hart van Brabant)	1	0
Maasdriel (Meierij)	1	0
Maashorst (Bno-O)	1	1
Meierijstad (Meierij)	3	1
's-Hertogenbosch (Meierij)	8	1
Oss (Bno-O)	13	1 (combinatie vanuit 4 meldingen)
Tilburg (Hart van Brabant)	18	2
Waalwijk	4	0
Zaltbommel (Meierij)	1	0
Totaal:	55	6

Vanuit 12 gemeenten in de regio Hart voor Brabant ontving de GGD geen meldingen.

Regio Zuidoost-Brabant

Gemeente (regio)	Aantal meldingen	Aantal zelfonderzoeken
Geldrop-Mierlo (Dienst Dommelvallei)	1	0
Gemert-Bakel (Peelgemeenten)	1	1
Heeze-Leende (A2 gemeenten)	1	0
Helmond	9	0
Valkenswaard (A2 gemeenten)	1	0
Totaal:	13	1

Vanuit 16 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant ontving de GGD geen meldingen.

Regio West-Brabant

Gemeente (regio)	Aantal meldingen	Aantal zelfonderzoeken
Altena (Dongemond)	1	0
Bergen op Zoom (Brabantse Wal)	1	1
Breda	10	3
Rucphen (De6)	1	0
Zundert (De6)	1	0
<i>Totaal</i>	14	4

Vanuit 9 gemeenten in de regio West-Brabant ontving de GGD geen meldingen.

Verbeterpunten en maatregelen uit de zelfonderzoeken

Uit de 11 zelfonderzoeken die in 2024 zijn afgerond, kwamen 45 verbeterpunten naar voren. Vanuit 3 van deze zelfonderzoeken zijn geen verbeterpunten naar voren gekomen.

Overzicht van verbeterpunten

- Protocollen/beleid onvoldoende passend of bekend: 21 keer (47%)
- Begeleiding onvoldoende deskundig/op de hoogte: 10 keer (22%)
- Signaleringsplan/risicotaxatie niet toereikend: 4 keer (9%)
- Overige (communicatie, verantwoordelijkheden niet helder): 3 keer
- Samenwerking betrokkenen onvoldoende: 2 keer
- Gebrek aan regiefunctie: 2 keer
- Cliënt niet op de juiste plek: 1 keer
- Melding te laat: 1 keer (7%)
- Onderzoekscommissie samenstelling onvoldoende: 1 keer

Naar aanleiding van de verbeterpunten stelt de aanbieder verbetermaatregelen op. De toezichthouder vult deze waar nodig aan.

Vervolgonderzoek

Bij dit onderzoek toetst de toezichthouder of de aanbieder de verbetermaatregelen uitvoerde die uit het (eigen) calamiteitenonderzoek kwamen.

In 2024 voerden we 10 vervolgonderzoeken uit. 2 van deze vervolgonderzoeken waren bij dezelfde aanbieder omdat het eerste vervolgonderzoek onvoldoende verbetering liet zien.

In totaal toetste het team Wmo Toezicht 56 verbetermaatregelen. Hiervan volgden de aanbieders 50 verbetermaatregelen op. 3 verbetermaatregelen zijn deels uitgevoerd en 3 verbetermaatregelen zijn niet uitgevoerd.

Uit deze onderzoeken bleek dat de aanbieders tot een duidelijke verbetering van kwaliteit kwamen.

Bekendheid Wmo meldplicht

We merkten in 2024 dat de zorgaanbieders ons beter wisten te vinden. In alle regio's is een stijging te zien. We zien echter ook nog dat zorgaanbieders vanuit veel gemeenten nog niet melden.

Kwaliteitstoezicht

De gemeente kan de GGD vragen om kwaliteitstoezicht uit te voeren.

Kwaliteitsonderzoek (proactief onderzoek)

De toezichthouder toetst aan de hand van een toetsingskader op basis van de Wmo-regelgeving.

In de regio West-Brabant voerde de GGD 29 (beknopte) proactieve kwaliteitsonderzoeken uit bij aanbieders voor ambulante begeleiding, dagbesteding en Hulp bij het Huishouden.

- Dongemondgemeenten: 5 onderzoeken
- De6 gemeenten: 14 onderzoeken
- Brabantse Wal gemeenten: 10 onderzoeken

Voor de gemeente Heusden voerde de GGD 2 vervolgonderzoeken uit bij aanbieders van Hulp bij het Huishouden. Hierbij beoordeelden we of de verbeterpunten zijn opgepakt.

Signaal gestuurd kwaliteitsonderzoek (Reactief onderzoek)

Het toetsen van Wmo-voorzieningen op kwaliteit na signalen, klachten of meldingen.

- Voor de gemeente 's-Hertogenbosch voerde de GGD 1 uitgebreid signaal gestuurd kwaliteitsonderzoek uit.
- Voor de gemeente Tilburg rondde de toezichthouder een signaal gestuurd kwaliteitsonderzoek af dat het jaar ervoor was opgestart.
- Voor de gemeente Valkenswaard voerde de GGD 1 onderzoek uit waarbij in afstemming met de gemeente een deel van het toetsingskader is getoetst.

Screening nieuwe aanbieder (proactief onderzoek)

Bij een screening vóór het aangaan van een contract krijgt de gemeente in beeld of de aanbieder voldoet aan de kwaliteitseisen.

De GGD kreeg in 2024 geen opdrachten voor zo'n onderzoek.

Quick scan

De Quick scan is een verkorte variant van een proactief kwaliteitsonderzoek waarin 10 van de 25 voorwaarden uit het toetsingskader worden getoetst. Dit zijn de 10 voorwaarden die het meest essentieel zijn voor de geboden kwaliteit.

De GGD kreeg in 2024 geen opdrachten voor zo'n onderzoek. Dit onderzoek wordt vanaf 2025 niet meer aangeboden en is vervangen door een beknopt proactief kwaliteitsonderzoek.

Adviezen

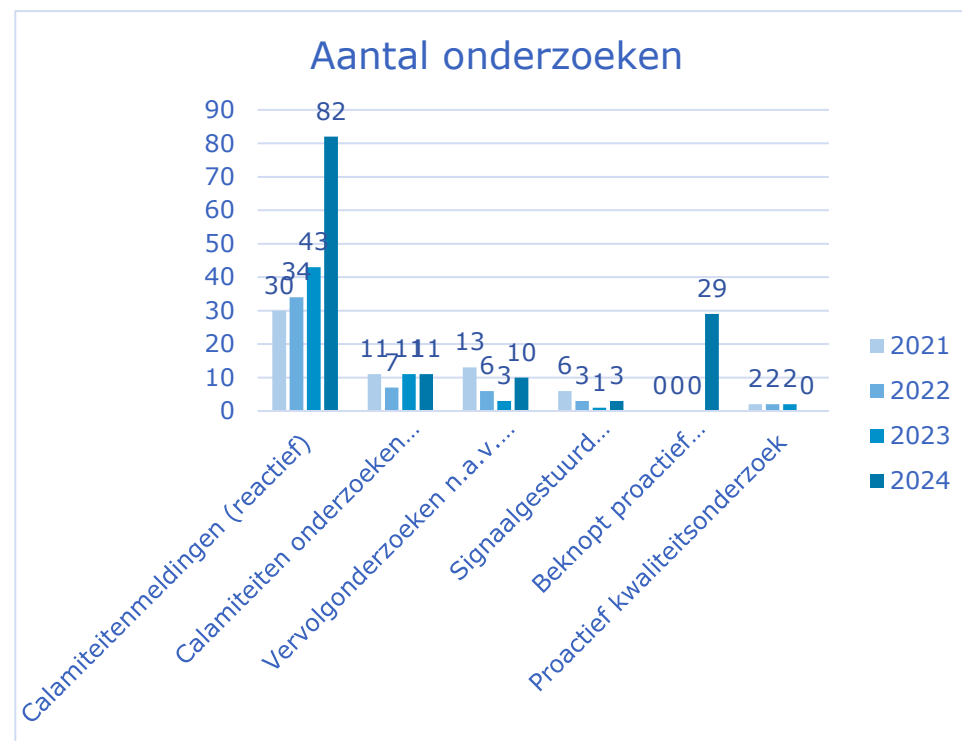

In 2024 registreerden we 92 telefoontjes en vragen via de mail. De vragen gingen over:

- De Wmo meldplicht (wat moet de aanbieder melden): 38 keer
- Klachten over de kwaliteit van zorgaanbieders (deze zijn naar de juiste plek doorverwezen): 13 keer
- Casuïstiek via collega Wmo toezichthouders van gemeenten en andere GGD'en en Inspecteurs IGJ: 3 keer
- De overige 38 telefoontjes betroffen algemene vragen over: de kwaliteit van zorgaanbieder, Wmo aanvragen (doorverwezen) en vragen vanuit de gemeenten.

Daarnaast kan de Wmo toezichthouder van de GGD ingezet worden als adviseur voor kwaliteitstoezicht. Het afgelopen jaar heeft de gemeente Tilburg hiervan gebruik gemaakt.

Totaaloverzicht Wmo-onderzoeken 2021-2024

Samenwerking in 2024

We hebben in 2024 de samenwerking met gemeenten vormgegeven via gesprekken met medewerkers, managers en toezichthouders van gemeenten. De GGD gaf hierbij uitleg over de Wmo meldplicht van calamiteiten en geweldsincidenten en de diverse vormen van kwaliteitstoezicht.

In 2024 voerde de GGD voor het eerst het Wmo-toezicht uit namens GGD West-Brabant (calamiteiten toezicht en kwaliteitstoezicht). Tijdens 2 regiobijeenkomsten bij GGD West-Brabant lichtten we voor de gemeenten in deze regio de werkwijze toe en verstrekten we informatie die gemeenten konden delen met de aanbieders. Ook voerden we met de gemeenten apart een overleg om met elkaar af te stemmen en afspraken te maken.

Er is een nauwe samenwerking met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Daarnaast is er afstemming met andere Wmo toezichthouders van GGD'en en gemeenten, direct en via het netwerk van GGD-GHOR Nederland. De GGD nam deel aan de werkgroep voor het ontwikkelen van een nieuw landelijk basistoetsingskader samen met andere Wmo toezichthouders kwaliteit vanuit gemeenten en GGD'en.

Samenvatting en verwachting

Het team Wmo Toezicht van GGD Hart voor Brabant voerde in 2024 voor alle 58 gemeenten in de provincie Noord-Brabant het toezicht op calamiteiten en geweldsincidenten uit (in 2023 was dit voor 44 gemeenten).

Het aantal meldingen is in 2024 bijna verdubbeld in vergelijking met 2023 (deels door schaalvergroting). Het aantal zelfonderzoeken is gelijk gebleven.

- Voor de regio Hart voor Brabant voerden we 2 signaal gestuurde kwaliteitsonderzoeken uit en 2 vervolgonderzoeken naar aanleiding van eerdere kwaliteitsonderzoeken.
- Voor de regio Zuidoost Brabant voerden we één signaal gestuurd kwaliteitsonderzoek uit.
- Voor de gemeenten in de regio West-Brabant voerden we 29 (beknopte) proactieve kwaliteitsonderzoeken uit.

Het melden van calamiteiten en geweldsincidenten is een wettelijke verplichting. Maar op basis van de verkregen informatie en de reacties van de gesproken organisaties die voor het eerst een melding gedaan hebben, denken we dat aanbieders niet alle calamiteiten en geweldsincidenten melden bij de GGD. Daarnaast lijkt er nog onvoldoende bekendheid bij aanbieders over wat wel en niet onder de meldplicht valt. Er is een groot verschil tussen het aantal meldingen

per gemeente. De vernieuwde factsheet is in 2024 in gebruik genomen en verspreid onder de gemeenten.

Mede door de positieve ervaringen met de (beknopte) proactieve kwaliteitsonderzoeken, hebben we deze vorm opgenomen in ons productenboek 2025 zodat ook andere gemeenten hiervan gebruik kunnen maken. In 2024 boden we de Quicksan aan. Hiervan is geen gebruik gemaakt. Dit onderzoek bieden we in 2025 niet meer aan.

Verwachtingen

Het *Protocol onderzoek calamiteiten en meldingen van geweld Wmo* is begin 2025 geactualiseerd en wederom onder de aandacht van gemeenten gebracht via de nieuwsbrief. Ook de bijbehorende factsheet is begin 2025 aangepast. In 2025 implementeert de GGD het nieuwe landelijke toetsingskader kwaliteit in afstemming met de opdracht gevende gemeenten. De GGD investeert blijvend in het geven van informatie over de Wmo meldplicht van calamiteiten en geweldsincidenten aan gemeenten en aanbieders. Hopelijk helpt dit om de meldingsbereidheid vanuit aanbieders te verhogen.

Voor meer informatie: [nieuwsbrief 2-'25](#), [productenboek](#) en [factsheet](#).

Contact

toezichtwmo@ggdhvb.nl - 088 368 6888 - www.ggdhvb.nl/wmo

Bijlage 1 overzicht gemeenten

Hart voor Brabant:

- Bernheze
- Boekel
- Boxtel
- Land van Cuijk
- Dongen
- Gilze en Rijen
- Goirle
- 's-Hertogenbosch
- Heusden
- Hilvarenbeek
- Loon op Zand
- Meierijstad
- Oisterwijk
- Oss
- Sint Michielsgestel
- Tilburg
- Maashorst
- Vught
- Waalwijk
- Alphen-Chaam (regio West-Brabant, voor Wmo valt deze gemeente onder regio Hart van Brabant)
- Baarle-Nassau (regio West-Brabant, voor Wmo valt deze gemeente onder regio Hart van Brabant)
- Zaltbommel (vanwege samenwerking regio Meierij enkel voor Beschermd wonen en maatschappelijke opvang)
- Maasdriel (vanwege samenwerking regio Meierij, enkel voor Beschermd wonen en maatschappelijke opvang)

Zuidoost- Brabant:

- Asten
- Bergeijk
- Best
- Bladel
- Cranendonck
- Deurne
- Eersel
- Eindhoven
- Gemert-Bakel
- Geldrop-Mierlo
- Heeze-Leende
- Helmond
- Laarbeek
- Nuenen, Gerwen en Nederwetten
- Oirschot
- Reusel en de Mierden
- Someren
- Son en Breugel
- Valkenswaard
- Veldhoven
- Waalre

West-Brabant

- Altena
- Bergen op Zoom
- Breda
- Drimmelen
- Etten-Leur
- Geertruidenberg
- Halderberge
- Moerdijk
- Oosterhout
- Roosendaal
- Rucphen
- Steenbergen
- Woensdrecht
- Zundert